

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 19.7.2006
COM(2006) 406 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

A HULLADÉKOKKAL KAPCSOLATOS KÖZÖSSÉGI JOGSZABÁLYOK
azaz a hulladékokról szóló 75/442/EGK irányelv,
a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK irányelv,
a hulladékolajokról szóló 75/439/EGK irányelv,
a szennyvíziszapról szóló 86/278/EGK irányelv, és
a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv és
a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv

2001–2003 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN TÖRTÉNŐ VÉGREHAJTÁSÁRÓL

{SEC(2006)972}

1. BEVEZETÉS

E jelentés célja a többi közösségi intézmény, a tagállamok és a nyilvánosság tájékoztatása a hulladékokkal kapcsolatos uniós jogszabályok (a 75/442/EGK, a 91/689/EGK, a 75/439/EGK, a 86/278/EGK, a 94/62/EK és az 1999/31/EK irányelv) 2001–2003 közötti időszakban történő végrehajtásáról.

E hat irányelv tartalma és struktúrája meglehetősen eltérő. A 75/442/EGK és a 91/689/EGK irányelv általános és alaprendelkezéseket állapít meg valamennyi hulladékkal és a veszélyes hulladékokkal kapcsolatban; az 1999/31/EK irányelv egy sajátos kezelési módszerrel, a hulladéklerakással foglalkozik; a 75/439/EGK, a 86/278/EGK és a 94/62/EK irányelv pedig az eltérő tulajdonságokat mutató, és eltérő gazdálkodási kérdéseket felvető sajátos hulladékáramokra — hulladékolajokra, szennyvíziszapra és csomagolási hulladékokra — vonatkozó követelményeket állapít meg.

A jelentés a környezetre vonatkozó egyes irányelvek végrehajtásáról szóló jelentések egységesítéséről és ésszerűsítéséről szóló 91/692/EGK irányelv¹ 5. cikkével összhangban készült. A jelentés a tagállamok által szolgáltatott információkon alapul, amelyet a bizottsági szolgálatok egy, a tagállamoktól beérkező információkat és adatokat részletesebben bemutató munkadokumentuma kísér.

Általánosságban, bár további előrelépés történt, a hulladékokkal kapcsolatos jogszabályok végrehajtása még mindig nem tekinthető kielégítőnek, amit a hulladékok területén folytatott számos, a Szerződés megsértése miatti eljárás mutat. Jelentős erőfeszítéseket kell tehát tenni a teljes körű végrehajtás érdekében, főként a hulladékmegelőzés és az újrafeldolgozás előmozdítása érdekében. Különösen ezekkel a kérdésekkel foglalkozik az EU-nak a hulladékkezelés megelőzésére és a hulladékok újrafeldolgozására irányuló tematikus stratégiája², amely a hulladékgazdálkodásban a hulladék környezeti hatásaira és az életciklus-alapú szemléletre összpontosít.

2. A HULLADÉKOKRÓL SZÓLÓ, 91/156/EGK IRÁNYELVVEL MÓDOSÍTOTT 75/442/EGK IRÁNYELV

A 75/442/EGK irányelv³ létrehozta a közösségi szintű hulladékgazdálkodás alapvető jogi keretét. Az irányelv főként a hulladékok meghatározásával, a hulladékgazdálkodási elvek hierarchiájával; a hulladékártalmatlanítás tekintetében a közelség és az önellátás elvével; a hulladékgazdálkodási tervezéssel; az ártalmatlanítási és hasznosítási műveleteket végző létesítmények és vállalkozások számára előírt engedélyekkel; a hatáskörrel rendelkező hatóságok általi ellenőrzésekkel; a nyilvántartás-vezetési követelményekkel; a „szennyező fizet” elvével; és a jelentéstételi követelményekkel foglalkozik.

Valamennyi tagállam megerősítette, hogy benyújtották a Bizottsághoz az irányelv nemzeti jogukba történő átültetésére szolgáló **törvényi és rendeleti rendelkezésekre** vonatkozó részletes tájékoztatást.

¹ HL L 377., 1991.12.23., 48. o.

² COM(2005) 666 végleges, 2005.12.21.

³ HL L 194., 1975.7.25., 47. o. A 91/156/EGK irányelvvel (HL L 78., 1991.3.26., 32. o.) módosított irányelv.

A **hulladékok meghatározásának** helyes alkalmazása kulcsfontosságú annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok a szóban forgó irányelv és más, hulladékkal kapcsolatos jogszabályok szerinti hulladékgazdálkodási kötelezettségeiket megfelelően hajtsák végre. Az egységes szerkezetbe foglalt európai hulladékjegyzéket a 2001-ben módosított⁴ 2000/532/EK bizottsági határozat hozta létre. A jelentéstételi időszakban számos, a Szerződés megsértése miatti eljárás és bírósági ügy foglalkozott a hulladékok meghatározásának alkalmazásával (Olaszországban, az Egyesült Királyságban, Ausztriában, illetve más vonatkozó ügyekben).

Mindeddig valamennyi tagállam elkészítette és bejelentette az irányelven alapuló **hulladékgazdálkodási tervét**. Számos tagállam jelezte, hogy terveinek kidolgozása során együttműködött és konzultált más tagállamokkal. Néhány tagállam olyan esetekről számolt be, amikor a hulladékgazdálkodási terveiknek nem megfelelő hulladékszállítás megakadályozására kellett intézkedéseket hozniuk.

A **hulladékkeletkezés megelőzésével** kapcsolatban születtek intézkedések, de nincs elég információ a hatásukra vonatkozóan.

A legtöbb tagállam azt jelentette, hogy a hulladékártalmatlanítás tekintetében az **önellátás** magas fokát, körülbelül 99%-ot értek el, ami lényegében megegyezik az 1998–2000 közötti időszakra vonatkozó végrehajtási jelentésben ismertetett helyzettel.

A 15 tagú EU-ban a **hulladéktermelésre és -kezelésre vonatkozó adatok** alapján a termelt háztartási hulladék mennyisége 580 kg/fő/évre nőtt. A hulladék kezelését tekintve az újrafeldolgozás aránya tovább nőtt, és átlagosan eléri a 32%-ot, noha az újrafeldolgozási arányok nagymértékben különböznek a tagállamokban (8–56%); a hulladéklerakás kis mértékben csökkent, de továbbra is ez a módszer az uralkodó (44% átlagosan). A hulladékégetés, főként energetikai hasznosítással, a fő kezelési lehetőség egyes tagállamok számára. A veszélyeshulladék-termelés szintén nőtt, és eléri a 120 kg/fő/évet; a hulladéklerakás továbbra is az uralkodó módszer (26% átlagosan), míg az átlagos újrafeldolgozási arány 21% volt.

Számos tagállam tájékoztatta a Bizottságot, hogy alkalmazták az irányelv által lehetővé tett, az **engedélyezési követelmények alóli mentesítést**.

A legtöbb tagállam eleget tett a 14. cikk szerinti **nyilvántartás-vezetési kötelezettségeinek**. Néhány tagállam jelezte, hogy a veszélyeshulladék-termelőkre vonatkozó kötelezettségeken felül további követelményeket állapított meg a termelőkre nézve.

3. A VESZÉLYES HULLADÉKOKRÓL SZÓLÓ 91/689/EGK IRÁNYELV

A 91/689/EGK irányelv⁵ kiegészíti a 75/442/EGK irányelvet azáltal, hogy a veszélyes hulladékok tekintetében szigorúbb gazdálkodási és ellenőrzési követelményeket állapít meg. Az irányelv főként a veszélyes hulladékok meghatározásával; a veszélyes hulladékok más veszélyes hulladékokkal vagy nem veszélyes hulladékokkal történő keverésének tilalmával; a veszélyes hulladékokkal foglalkozó létesítményekre és vállalkozásokra vonatkozó sajátos engedélyezési követelményekkel; az időszakos ellenőrzésekkel és a veszélyeshulladék-termelő nyilvántartás-vezetésével; a veszélyes hulladékok megfelelő csomagolásával és

⁴ 2001/118/EK bizottsági határozat, HL L 47., 2001.2.16., 1. o.

⁵ HL L 377., 1991.12.31., 20. o.

feliratozásával a gyűjtés, szállítás és átmeneti tárolás során; és a veszélyes hulladékokra vonatkozó hulladékgazdálkodási tervekkel foglalkozik.

Valamennyi tagállam megerősítette, hogy benyújtotta a Bizottsághoz a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK irányelv és a hulladékjegyzék (2000/532/EK módosított határozat) nemzeti jogába történő átültetésére szolgáló hatályos **törvényi és rendeleti rendelkezésekre** vonatkozó részletes tájékoztatást.

Ausztria, Belgium vallon régiója, a Cseh Köztársaság, Dánia, Finnország, Németország, Svédország és az Egyesült Királyság még **több hulladék veszélyessé minősítéséről** tájékoztatta a Bizottságot az 1. cikk (4) bekezdésének megfelelően.

Ausztria, Belgium (a brüsszeli és a flamand régió), a Cseh Köztársaság, Finnország, Németország, Írország, Hollandia, Portugália, Szlovénia, Spanyolország és Svédország intézkedéseket fogadott el a **háztartási veszélyes hulladék és a nem háztartási veszélyes hulladék megkülönböztetésére** az 1. cikk (5) bekezdésével összhangban. Ezen intézkedések célja alapvetően a háztartási hulladékokban található veszélyes összetevők elkülönített gyűjtése.

Valamennyi tagállam arról tett jelentést, hogy a veszélyes hulladék lerakására vonatkozóan a 2. cikk (1) bekezdésében foglalt **nyilvántartási és azonosítási** követelményeket teljesítette.

A tagállamok megerősítették, hogy meghozták a szükséges intézkedéseket a veszélyes hulladékok **keverésének megakadályozására** (2. cikk (2)–(4) bekezdés). A válaszok részletességének mértéke különbözik ugyan, mivel néhány tagállam csak hivatkozást közölt a nemzeti jogszabályra, míg mások megadták vagy kifejtették az adott jogszabályt.

Olaszország az **engedélyezési követelmények** helyébe lépő általános nemzeti szabályokról szóló a 3. cikk (2) bekezdésében előírt menetésségeket fogadott el a hasznosítási műveletek tekintetében. 2005-ben az Egyesült Királyság (Anglia, Skócia és Wales) az 1995. június 27. előtt elfogadott, meglévő mentességek módosítását jelentette be.

Valamennyi tagállam arról tett jelentést, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok elvégezték a 4. cikk (1) bekezdésében előírtak szerinti megfelelő **időszakos ellenőrzéseket**. A gyakoriság a legtöbb országban változó, és többek között olyan kritériumoktól függ, mint a hulladék típusa és mennyisége, valamint a létesítmény típusa. Ellenőrzési terveket dolgoztak ki a Cseh Köztársaságban, Magyarországon, Hollandiában, Szlovéniában és Svédországban.

A legtöbb ország részletesen határozza meg a 4. cikk (2) bekezdésében megállapított **nyilvántartás-vezetési** követelmények végrehajtására vonatkozó rendelkezéseit. Az Egyesült Királyság nem hajtotta végre teljes egészében a veszélyeshulladék-termelőkre vonatkozó követelményeket. Belgium brüsszeli és flamand régiója, valamint Németország és Írország nem tettek említést a hulladékszállítókra vonatkozó nyilvántartás-vezetési követelményekről. Továbbá, Belgium flamand régiójában, Dániában és Portugáliában a nyilvántartott információk (kivonatait) rendszeresen meg kell küldeni a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak.

A tagállamok kifejtették a veszélyes hulladékok **megfelelő csomagolásának és feliratozásának** biztosítására szolgáló, az 5. cikk (1) bekezdését végrehajtó nemzeti intézkedéseket, és néhányan részletesen bemutatták e rendelkezések lényegét.

A legtöbb tagállamban a veszélyes hulladékokra az általános **hulladékgazdálkodási terv** vonatkozik. Szlovákia és Spanyolország bejelentette, hogy a veszélyeshulladék-gazdálkodási terveik kidolgozása, illetve felülvizsgálata folyamatban van.

4. A HULLADÉKOLAJOK ÁRTALMATLANÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 75/439/EGK IRÁNYELV

A 75/439/EGK irányelv⁶ célja a hulladékolajok, például a járművekhez és motorokhoz használt kenőolajok gyűjtésére, kezelésére, tárolására és ártalmatlanítására vonatkozó összehangolt rendszer megteremtése, és környezetnek az ilyen műveletek ártalmas hatásaitól való védelme. Az irányelv főként a hulladékolajokkal való biztonságos és ellenőrzött gazdálkodással; a regenerálással történő feldolgozás elsődlegességével; a nyilvánosságnak szóló tájékoztató kampányokkal; a hulladékolajokat kezelő vállalkozások számára előírt engedélyekkel; az égetésre vonatkozó kibocsátási határértékekkel, valamint a hulladékolajokat gyűjtő és ártalmatlanító vállalkozásoknak nyújtott támogatással foglalkozik.

Valamennyi jelentést tevő tagállam benyújtotta a Bizottsághoz a hulladékolajok ártalmatlanításáról szóló hatályos **törvényi és rendeleti rendelkezéseket**. Számos ország kijelentette, hogy környezetvédelmi okok miatt szigorúbb intézkedéseket fogadtak el. A Cseh Köztársaság, Írország, Hollandia, Portugália és Szlovénia jelezte, hogy a területükön nincs regeneráló üzem.

A **hulladékolaj-gazdálkodásról** átadott adatoknak megfelelően, 2003-ban a 15 tagú EU-ban majdnem 2 millió tonna hulladékolajat gyűjtöttek, amely 81%-os gyűjtési aránynak felel meg. E mennyiségből 44%-ot regeneráltak (a legmagasabb regenerálási arányokat Luxemburgban, Hollandiában, Olaszországban és Magyarországon rögzítették), és 46%-ot elégettek. Az 1995–2003 közötti időszakban az összes értékesített/eladott olaj mennyisége 11%-kal csökkent (5,0 millió tonnáról 4,4 millió tonnára), míg a termelt és gyűjtött hulladékolaj mennyisége majdnem változatlan maradt; a regenerált és elégetett hulladékolajok aránya sem mutat lényeges változást.

Számos tagállam jelentette, hogy nem léteznek olyan **korlátozások**, amelyek meggátolnák azt, hogy a hulladékolajok regenerálás útján történő feldolgozásának elsőbbséget biztosítsanak a 3. cikk (1) bekezdésével összhangban. Más tagállamok ugyan jeleztek ilyen korlátozásokat, amelyek azonban főleg olyan gazdasági szempontokból származnak, mint a termelt hulladékolajok kis mennyisége, az alacsony költségű égetés lehetősége más tagállamokban, és a bázisolaj-piac telítettsége.

A jelentést tevő országok többsége a **nyilvánosságnak szóló tájékoztató** és környezettudatossági kampányokat folytatott az 5. cikk (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően.

A jelentést tevő országok mintegy fele arról számolt be, hogy a hulladékolajokat **alávetik** a feldolgozási eljárások (regenerálás és égetés) valamelyikének, az 5. cikk (3) bekezdésének megfelelően.

⁶ HL L 194., 1975.07.25., 31. o., a 87/101/EGK irányelvvel (HL L 42., 1987.2.12., 43. o.) módosított irányelv.

A tagállamok arról számoltak be, hogy rendelkeznek a hulladékolajokat kezelő, valamint a hulladékolajokat gyűjtő vállalkozásokra vonatkozó **engedélyeztetési rendszerrel** (5. cikk (4) bekezdés). Az engedélyekben foglalt feltételeknek való megfelelés vizsgálatára **ellenőrzéseket** folytatnak.

A jelentésekben szereplő, **égetésre vonatkozó kibocsátási határértékek** az irányelvben megállapított határértékek tartományában vagy az alatt találhatóak. Számos ország határértékeket állapított meg a 3 MW-nál kisebb bemenő hőteljesítményű égetőművek tekintetében.

Néhány tagállam kijelentette, hogy támogatást nyújtott a hulladékolajok gyűjtéséhez és/vagy ártalmatlanításához.

5. A SZENNYVÍZISZAPRÓL SZÓLÓ 86/278/EGK IRÁNYELV

A 86/278/EGK irányelv⁷ szabályozza a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználását oly módon, hogy meggátolja a talajra, a vegetációra, az állatokra és az emberre gyakorolt káros hatásokat. Célja továbbá, hogy ösztönözze a szennyvíziszap helyes újrahasználatát a mezőgazdaságban. Az irányelv főként a talajban és a szennyvíziszapban található nehézfémekre vonatkozó határértékekkel; a szennyvíziszap kezelésével; a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználásának feltételeivel; a talajt és a szennyvíziszapot érintő mintavételezéssel és elemzéssel; valamint a szennyvíziszap termelésére és mezőgazdasági felhasználására vonatkozó nyilvántartás-vezetéssel foglalkozik.

A legutóbbi jelentéstételi időszakot követően számos, a **nemzeti jogszabályokat** módosító rendelkezésről értesítették a Bizottságot. Módosításokat főként Belgium, a Cseh Köztársaság, Írország, és Ausztria (a *Länder* körülbelül 20 jogalkotási aktusa) vezetett be.

Az EU-15 tagállamaiból nyolc jelentett az irányelvben meghatározottnál alacsonyabb, a **talaj nehézfém tartalmára vonatkozó határértéket**. Ez vonatkozik valamennyi új tagállamra is, amelyek tekintetében az adatok rendelkezése állnak.

A tagállamok különböző, biológiai, vegyi, termikus vagy mechanikus, **szennyvíziszap-kezelési módszereket** alkalmaznak, vagy ezek kombinációját. Ezek magukban foglalják az aerob és anaerob stabilizálást, a víztelenítést és szárítást, a komposztálást, a mésszel vagy más vegyi anyagokkal történő kondicionálást, a kihelyezést és a tározást. A szennyvíziszap **elemzésének gyakorisága** a szennyvíztisztító telep méretétől függ.

Az EU-15 legtöbb tagállama növekedésről számolt be a **szennyvíziszap-termelésben** a 2001–2003 közötti időszakban; mások kiegyenlített vagy enyhén csökkenő termelést jelentettek. Az új tagállamok növekvő értékeket mutató adatokat jelentettek.

A **szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználását** érintően, hét tagállam (Belgium — Vallónia, Dánia, Spanyolország, Franciaország, Írország, az Egyesült Királyság és Magyarország) jelentette, hogy az általuk termelt szennyvíziszap legalább 50%-át használják a termőföldeken. Másrészt Finnország, Svédország és Szlovénia az általuk termelt szennyvíziszap kevesebb mint 17%-át alkalmazza a termőföldeken, míg Görögország,

⁷ HL L 181., 1986.7.4., 6. o.

Hollandia, Belgium (Flandria), Szlovákia és a Cseh Köztársaság nagyon kevés szennyvíziszapot terít a mezőgazdasági földterületekre vagy semennyit sem.

Észrevehetőek a különbségek az egyes tagállamok között, néhányuknál csökkenő tendencia tapasztalható, ami a mezőgazdaságban felhasznált szennyvíziszap biztonságos használatával kapcsolatos növekvő lakossági aggodalommal magyarázható. Ugyanígy, néhány tagállam, vagy tagállamok régiói jogszabályban tiltják, vagy szigorúan korlátozzák a szennyvíziszap terítését a mezőgazdaságban, a nehézfémekre, vagy bizonyos esetekben a szerves vegyületekre alkalmazott szigorúbb határértékek alapján.

Ami a **szennyvíziszap minőségét** illeti, a mezőgazdaságban felhasznált szennyvíziszap átlagos nehézfém-koncentrációja az EU-ban jóval alatta marad az irányelv IB. mellékletében meghatározott küszöbértékeknek. Ez mind az EU-15-re, mind az új tagállamokra vonatkozik, amelyek tekintetében adatok állnak rendelkezésre. Jóllehet még mindig különbségek vannak az egyes tagállamok között, megerősíthető a koncentrációk lassú, de biztos csökkenését mutató általános tendencia.

Összességében, a 86/278/EGK irányelv egy régóta fennálló jogi eszköz, amely meglehetősen hatékonyan bizonyult a szennyezés szennyvíziszap használatából eredő terjedésének megelőzésében. Így, a szennyvíziszap műtrágyaként történő felhasználása a mezőgazdasági földterületeken tekinthető a legjobb környezetvédelmi lehetőségnek, akkor és csakis akkor, ha nem jelent fenyegetést a környezetre, vagy az állati és emberi egészségre.

6. A CSOMAGOLÁSRÓL ÉS A CSOMAGOLÁSI HULLADÉKRÓL SZÓLÓ 94/62/EK IRÁNYELV

A 94/62/EK irányelvnek⁸ két fő célja van: a környezet védelme és a belső piac működésének biztosítása. E célból az irányelv olyan intézkedéseket állapít meg, amelyek célja elsődlegesen a csomagolási hulladék termelésének megelőzése, és további alapvető elvekként a csomagolás újrahaználata, az újrafeldolgozás és a csomagolási hulladék hasznosításának egyéb formái, és ennél fogva az ilyen hulladék végső ártalmatlanítása.

Valamennyi tagállam benyújtotta a Bizottsághoz a csomagolási irányelvnek való megfeleléshez szükséges **törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések** részleteit. Ausztria, Belgium és Hollandia olyan programokról tájékoztatták a Bizottságot, amelyek a 6. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontjában foglaltakhoz képest **magasabb célkitűzéseket** állapítanak meg. A Bizottság valamennyi ilyen programot határozatokban erősített meg a 6. cikk (10) bekezdésének értelmében. Jelenleg két tagállam (Németország és Hollandia) tekintetében van folyamatban a **Szerződés megsértése miatti eljárás**.

Valamennyi tagállam vezetett be a **csomagolási hulladék termelésének megelőzésére** vonatkozó intézkedéseket. Ezek különböző típusú terveket, megállapodásokat, tájékoztató kampányokat, támogatásokat, célkitűzéseket és gazdasági eszközöket (adók, gyártói felelősségi díjak stb.) foglalnak magukban. Ezen intézkedések ellenére a termelt csomagolási hulladék mennyisége a 2000. évi 65,5 millió tonnáról 66,6 millió tonnára nőtt 2002-ben. Ugyanakkor ez a növekedés lassúbb, mint a GDP növekedése az adott időszakban.

⁸ HL L 365., 1994.12.31., 10–23. o., a 2004/12/EK irányelvvel, HL L 47., 2004.2.18., 26. o., és a 2005/20/EK irányelvvel, HL L 70., 2005.3.16., 17. o. módosított irányelv.

A legtöbb tagállam intézkedéseket vezetett be a csomagolás **újrahasználatára** való ösztönzésre. Ezek különböző típusú terveket, megállapodásokat, tájékoztató kampányokat, támogatásokat, célkitűzéseket és gazdasági eszközöket (adók, az eldobható csomagolásra alkalmazott betétek, differenciált gyártói felelősségi díjak stb.) foglalnak magukban.

2002-re valamennyi tagállam elérte a 6. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontja szerinti **célkitűzéseit**. Görögország, Írország és Portugália számára engedélyezték e célkitűzések elérésének 2005-re történő elhalasztását, és ezen országok elérték a hasznosításra és a hulladékégető művekben energetikai hasznosítással történő égetésre vonatkozó 25%-os közbenső célkitűzésüket. 2002-ben a 15 tagú EU tagállamaiban a csomagolás hasznosításának és a hulladékégető művekben energetikai hasznosítással történő égetésének átlagos aránya 62%, az átlagos újrafeldolgozási arány pedig 54% volt. A következő átlagos újrafeldolgozási arányokat érték el a csomagolóanyagok esetében: üveg 58%, papír és karton 68%, fémek 57% és műanyagok 24%.

Valamennyi tagállam létrehozott a csomagolási hulladéokra vonatkozó **visszaváltási, gyűjtési és hasznosítási rendszereket**. A legtöbb tagállam alkalmaz gyártói felelősségi rendszereket, melyek némelyike kiterjed a csomagolási hulladék gyűjtésének, válogatásának és újrafeldolgozásának teljes költségére. Más rendszerekben a települések fizetik a háztartási csomagolási hulladék gyűjtésének, válogatásának és újrafeldolgozásának egészét vagy egy részét. Hasonlóképpen, a gyártói felelősségi rendszerek, vagy az ipar/kereskedelmi hulladék birtokosai fizetnek az ipari/kereskedelmi csomagolási hulladékért. Az Egyesült Királyság a gyártói felelősségi rendeleteinek részeként az átruházható igazolások rendszerét („packaging recovery notes” – PRN) alkalmazza. Dánia és Hollandia nem alkalmaznak gyártói felelősségi rendszereket, de visszaváltási rendszerüket a települési intézkedésre és az iparral kötött önkéntes megállapodásokra alapozzák. 2003 végén Dánia, Svédország és Németország kötelező betétdíjat vezetett be az eldobható italcsomagolások egyes típusaira.

A legtöbb tagállamnak van az **újrafeldolgozott anyagok használatát ösztönző** intézkedése. Ezek különböző típusú terveket, megállapodásokat, tájékoztató kampányokat és gazdasági eszközöket (adók és különösen kutatási és fejlesztési támogatások) foglalnak magukban.

Valamennyi tagállam széles körben nyilvánosságra hozta az irányelv szerinti intézkedéseket. A **tájékoztatási tevékenységek** széles skálája figyelhető meg valamennyi kormányzati szinten, az üzleti szervezetek és az újrafeldolgozó rendszerek szintjén. E tevékenységek a szereplők széles skálájára, például a kötelezett társaságokra, a fogyasztókra és iskolákra irányultak.

E jelentés referenciaidőszakában csak az EN 13428:2000 és az EN 13432:2000 **szabványokat** lehetett harmonizált szabványnak tekinteni⁹. E szabványokat a nemzeti szabványokba ültették át a legtöbb tagállamban. A Bizottságnak nincs tudomása más nemzeti szabványokról a csomagolási irányelv II. mellékletében foglalt lényeges követelményeknek való megfeleléssel összefüggésben.

⁹ Az EN 13427:2004, az EN 13428:2004, az EN 13429:2004, az EN13430:2004, az EN 13431:2004 és az EN 13432:2000 szabványokra történő hivatkozást egy bizottsági közleményben tették közzé, HL C 44., 2005.2.18., 23. o.

Valamennyi tagállam belefoglalt a **hulladékgazdálkodási tervébe** egy, a csomagolással és a csomagolási hulladékkal folytatott gazdálkodásra vonatkozó fejezetet¹⁰.

A **gazdasági eszközökön** belül Belgium, Dánia, Finnország, Franciaország, Magyarország és Írország alkalmaz adókat vagy differenciált adóztatást. Az Egyesült Királyság az átruházható igazolások rendszerét alkalmazza a gyártói felelősségi rendszerének részeként. Számos tagállam alkalmaz támogatásokat.

Az **eredmények** azt mutatják, hogy a 94/62/EK irányelv sikereket könyvelhet el az újrafeldolgozásra, és hasznosításra, és a hulladékégető művekben az energiahasznosítással történő égetésre vonatkozó arányoknak a 2001-re megállapított célkitűzéseket meghaladó növekedése terén. Ezen felül, jóllehet a csomagolási hulladékok összömege továbbra is növekszik a legtöbb tagállamban, a gazdasági növekedés és a csomagolási hulladék növekedésének elválasztása figyelhető meg az EU egésze és számos önálló tagállam tekintetében a 2000–2002 közötti időszakban. A csomagolásról és csomagolási hulladékról szóló irányelvre vonatkozó mélyreható költség-haszon elemzést egy külön jelentés végzi el az irányelv 6. cikkének (8) bekezdése értelmében.

7. A HULLADÉKLERAKÓKRÓL SZÓLÓ 1999/31/EK IRÁNYELV

Az 1999/31/EK irányelv¹¹ a hulladéklerakók működését szabályozza, annak érdekében, hogy megelőzze, vagy a lehető leggyorsabban csökkentse a hulladéklerakásnak a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt negatív hatásait, figyelembe véve a globális környezetet is. Ebből a célból az irányelv rendelkezéseket tartalmaz a hulladéklerakókban átvehető vagy át nem vehető hulladékokról és az ott alkalmazható és nem alkalmazható kezelési módszerekről, és megállapítja a hulladéklerakók engedélyezésének, üzemeltetésének, lezárásának és utógondozásának feltételeit. Az irányelv megköveteli továbbá a hulladéklerakókba küldött, biológiailag lebontható hulladékok mennyiségének fokozatos csökkentését.

A választ adó valamennyi tagállam benyújtotta a **nemzeti jogba történő átültetéshez** szükséges intézkedéseit. Az Európai Bíróság elítélte az Egyesült Királyságot az irányelv hiányos átültetéséért (C-423/02. sz. ügy). Időközben a hiányzó átültetési intézkedésekről időközben értesítették a Bizottságot. Az Európai Bíróság elítélte Franciaországot is az irányelv hiányos átültetéséért (C-172/04. sz. ügy). Mivel a nem ipari eredetű inerthulladékra vonatkozó, hiányzó átültetési intézkedésekről még mindig nem értesítették a Bizottságot, a Bizottság eljárást indított Franciaország ellen a Szerződés 228. cikkének értelmében.

A Bizottság jelenleg értékeli, hogy azok az átültetési intézkedések, amelyekről a tagállamok értesítést küldtek, megfelelnek-e az irányelvnek.

Néhány tagállam kihasználta az irányelv által biztosított lehetőséget, hogy **egyes hulladékokat vagy hulladéklerakókat kivegyen az irányelv néhány rendelkezése alól** (Olaszország, Szlovákia és Svédország a nem veszélyes bányászati hulladék tekintetében, Franciaország, Görögország és Spanyolország a szigetek és az elzárt települések tekintetében, valamint Németország, Írország, Hollandia, Szlovákia és Svédország a földalatti hulladéklerakók tekintetében). A Bizottság értékeli, hogy ezen kivételek esetében megfelelnek-e a 3. cikk (3)–(5) bekezdésében foglalt feltételeknek. A 3. cikk (5) bekezdésével

¹⁰ Szlovénia arról tett jelentést, hogy az érintett intézkedések egy külön program részét képezik.

¹¹ HL L 182., 1999.07.16., 1. o.

összhangban a kivett szigetek és elzárt települések Bizottságnak megküldött jegyzékét feltették a Bizottság weboldalára (http://europa.eu.int/comm/environment/waste/landfill_index.htm) és közzétették a Hivatalos Lapban (HL C 316., 2005.12.13.).

A jelentést tevő tagállamok intézkedéseket fogadtak el az irányelv **műszaki követelményeinek** a teljesítése érdekében, beleértve a hulladéklerakók tervezésére, üzemeltetésére, lezárására és utógondozására vonatkozó rendelkezéseket.

Valamennyi jelentést tevő tagállam beépítette jogszabályaiba a hulladéklerakó üzemeltetőjének azon kötelezettségét, hogy a hulladék átvételére kivetett árba foglalják bele az építéssel, üzemeltetéssel, lezárással és utógondozással kapcsolatos valamennyi költséget.

A **hulladék-átvételi kritériumok** tekintetében a legtöbb tagállam meghatározott néhány kritériumot, vagy a hulladéklerakókban átvehető hulladékok jegyzékét, de egyedül Svédország hajtotta végre a hulladékok átvételére vonatkozó kritériumok és eljárások megállapításáról szóló 2003/33/EK határozatot.

Valamennyi jelentést tevő tagállam benyújtotta a **hulladéklerakókba kerülő, biológiailag lebontható hulladékok csökkentésére** vonatkozó nemzeti stratégiáit, kivéve a Cseh Köztársaságot, Írországot és Spanyolországot. A Bizottság valamennyi olyan intézkedést meghoz, amely szükséges annak biztosításához, hogy stratégiáikat a lehető leghamarabb benyújtsák.

Az 1995-ben termelt, biológiailag lebontható települési hulladék mennyiségére, valamint a jelentéstételi időszak egyes éveiben hulladéklerakókba kerülő mennyiségekre vonatkozó, tagállamok által benyújtott **adatok** nem teljesek, és további megvitatást igényelnek. A jelentésben szereplő adatokból látható, hogy Ausztria, Flandria, Dánia, Hollandia és Svédország már teljesítette a 2016-os célkitűzést (a hulladéklerakóba kerülő biológiailag lebontható települési hulladék mennyiségének az 1995-ben termelt mennyiség 35%-ára csökkentése), Franciaország és Németország már teljesítette a 2009-es célkitűzést (a hulladéklerakóba kerülő mennyiségnek az 1995-ben termelt mennyiség 50%-ára csökkentése), és Finnország és Olaszország már teljesítette a 2006-os célkitűzést (a hulladéklerakóba kerülő mennyiségnek az 1995-ben termelt mennyiség 75%-ára csökkentése).

A **meglévő hulladéklerakók alkalmazkodásának** szükségességét illetően, a meglévő hulladéklerakókról szolgáltatott adatok azt jelzik, hogy néhány tagállamban számos hulladéklerakó már megfelel az irányelvnek, különösen a veszélyeshulladék-lerakók. A nem veszélyes vagy inerthulladékok lerakói tekintetében azonban igen magas az a szám, amelyet fel kell újítani vagy le kell zárni a következő két jelentéstételi időszakban, annak biztosítása érdekében, hogy — ahogyan azt a 14. cikk is meghatározza — 2009. június 16-ára ne legyen üzemben az irányelvnek nem megfelelő hulladéklerakó.

Ugyanígy, számos tagállamban a meglévő hulladéklerakók számára és e hulladéklerakók irányelvnek való megfelelőségére vonatkozó tájékoztatás nem teljes körű. Ez köszönhető annak a ténynek, hogy nem minden fejlesztési tervet nyújtottak be és értékelték eddig. A fejlesztési terveket 2002 júliusában kellett bemutatni (az új tagállamok tekintetében a csatlakozás után). A következő jelentéstételi időszakokban a meglévő és a lezárandó vagy felújítandó hulladéklerakókra vonatkozóan pontosabb számadatoknak kell rendelkezésre állniuk.

A beérkezett panaszok alapján a Bizottság a Szerződés megsértése miatti eljárást indított Spanyolország, Görögország, Írország és Belgium ellen, mert elmulasztották annak biztosítását, hogy a meglévő hulladéklerakók valamennyi üzemeltetője benyújtsa a fejlesztési tervét 2002. július 16-ig, ahogyan azt az irányelv 14. cikke is előírja.

Ezen felül a Bizottság a Szerződés megsértése miatti „horizontális” eljárást is indított Olaszország és Franciaország ellen a hulladékról szóló keretirányelv 4., 8. és 9., valamint a hulladéklerakókról szóló irányelv 14. cikkének helytelen alkalmazása miatt, mivel számos illegális hulladéklerakó működik ezekben a tagállamokban. Az Európai Bíróság elítélte Spanyolországot, mert az nem hozta meg az irányelv 14. cikke alkalmazásának biztosításához szükséges intézkedéseket egy Punta de Avalosban, La Gomerán található ellenőrizetlen hulladéklerakó esetében (C-157/2004. sz. ügy).

Végül, az ellenőrizetlen hulladéklerakók tárgykörében számos egyedi bírósági ügy folyt Spanyolország ellen ellenőrizetlen hulladéklerakókkal kapcsolatban, míg a Bíróság rendszeres mulasztásért Írországot (C-494/01. sz. ügy) és Görögországot (C-502/03. sz. ügy) is elítélte.